नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान

प्राविधिक सेवा, लाइब्रेरी समूह, तह ६, अधिकृत (रिसोर्स सेन्टर) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षाको किसिम		**पूर्णाङ्क**
प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	२००
द्वितीय चरण :-	अन्तरवार्ता	३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) **पूर्णाङ्क :- २००**

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सेवा सम्बन्धी र संस्थागत ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	४५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न X १० अङ्क = १००	३ घण्टा

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता **पूर्णाङ्क :- ३०**

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुनेछ ।

२. प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।

३. लिखित परीक्षामा सोधिने **प्रश्नसंख्या र अङ्कभार** यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।

४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

५. वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षरहरु (Capital letters): A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षरहरु (Small letters): a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।

६. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

७. विषयगत प्रश्नहरुको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।

८. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

९. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोध नभएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्क्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

१०. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

११. **पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति : २०८०/०१/१९**

नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान

प्राविधिक सेवा, लाइब्रेरी समूह, तह ६, अधिकृत (रिसोर्स सेन्टर) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :

सेवा सम्बन्धी र संस्थागत ज्ञान

खण्ड (क) – (८० अङ्क)

(४० प्रश्न × २ अङ्क = ८० अङ्क)

1. Types and Function of Libraries / Planning Library Building

1.1 Academic
1.2 Public library
1.3 National library
1.4 Special library
1.5 Private library
1.6 Depository library
1.7 Preliminary consideration
1.8 Location
1.9 Space planning for various areas
1.10 Furnishing (library furniture)
1.11 Environmental controls
1.12 Standards and work flows
1.13 Agronomy
1.14 Illumination (lighting)
1.15 Ventilation
1.16 Sanitation & humidity

2. Library Committees

2.1 Needs, purpose & functions of library committees
2.2 Librarian & library committees
2.3 Library rules & regulations
2.4 Library brochures

3. Catalogue /Types, Codes and Description of Cataloguing

3.1 Concept & evolutions
3.2 Need & Purpose
3.3 Objectives
3.4 Types of catalogue
3.5 Library catalogue & their types
3.6 Physical form of catalogue (card, form, book form : sheaf form)
3.7 Subject catalogue functions
3.8 C.C. alphabetical subject catalogue
3.9 Subject headings

4. Database Management System/Comparative Study of Competitive Biographic Software Package & Database

4.1 Basic database concept (records & fields)
4.2 Boolean queries
4.3 Design of database
4.4 Input & output format
4.5 Computer application for library management
4.6 Dbase
4.7 Card box
4.8 CDS/ISIS
4.9 Reference materials
4.10 Materials required in catalogue department

5. Acquisition of Library Materials

5.1 E-library: concept & practice
5.2 Acquisition of print materials

6. Personnel Management

6.1 Job description
6.2 Manpower planning
6.3 Staff requirement
6.4 Qualities of library staff
6.5 Library administration & organization

7. Management Information System (MIS)

7.1 Introduction, importance, evolution of MIS
7.2 Computer & MIS
7.3 Logical functions of MIS
7.4 Typical management of information system
7.5 Future of MIS

8. Management

8.1 Motivation& morale
8.2 Decision making process
8.3 Leadership
8.4 Communication skills
8.5 Grievance handling
8.6 Record management
8.7 Team work

9. Hospitality

9.1 Hospitality behavior
9.2 Personality, Grooming, Performance, Etiquette
9.3 Hospitality as service industry

10. संस्थागत ज्ञान र सम्वद्ध कानूनहरू

10.1 नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठानको स्थापना, लक्ष्य, संगठनात्मक संरचना र उद्देश्य
10.2 नेपालमा पर्यटन प्रवर्द्धनका क्षेत्रमा मन्त्रालयको भूमिका
10.3 नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन समिति गठन आदेश, २०२९
10.4 नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०६१
10.5 UNO, UNWTO, ICAO, IATA, PATA र पर्यटन सम्बन्धी राष्ट्रिय संघ संस्था एवं पर्यटन गतिविधि
10.6 नेपालको संविधान (पर्यटन सम्बन्धी व्यवस्था)
10.7 पर्यटन नीति, २०६५
10.8 पुस्तकालय तथा सूचना सेवा राष्ट्रिय नीति, २०६४
10.9 प्रतिलिपि अधिकार ऐन, २०५९ र नियमावली, २०६१
11.1 International and Regional Institutions : IFLA, UNESCO, NISCAIR, INASP/PERI, eIFL.net, WIPO

प्रथम पत्रको पाठ्यक्रमका इकाइबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरु सोधिने छ ।

पाठ्यक्रमका इकाइ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
प्रश्न संख्या	10	5	6	6	5	2	2	2	2	10

नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
प्राविधिक सेवा, लाइब्रेरी समूह, तह ६, अधिकृत (रिसोर्स सेन्टर) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

Section (A) - (60 Marks)

1. Types and Function of Libraries / Planning Library Building (20 Marks)

1.1 Academic
1.2 Public library
1.3 National library
1.4 Special library
1.5 Private library
1.6 Depository library
1.7 Preliminary consideration
1.8 Location
1.9 Space planning for various areas
1.10 Furnishing (library furniture)
1.11 Environmental controls
1.12 Standards and work flows
1.13 Agronomy
1.14 Illumination (lighting)
1.15 Ventilation
1.16 Sanitation & humidity

2. Library Committees (10 Marks)

2.1 Needs, purpose & functions of library committees
2.2 Librarian & library committees
2.3 Library rules & regulations
2.4 Library brochures

3. Catalogue /Types, Codes and Description of Cataloguing (10 Marks)

3.1 Concept & evolutions
3.2 Need & Purpose
3.3 Objectives
3.4 Types of catalogue
3.5 Library catalogue & their types
3.6 Physical form of catalogue (card, form, book form : sheaf form)
3.7 Subject catalogue functions
3.8 C.C. alphabetical subject catalogue
3.9 Subject headings

4. Database Management System/Comparative Study of Competitive Biographic Software Package & Database (10 Marks)

4.1 Basic database concept (records & fields)
4.2 Boolean queries
4.3 Design of database
4.4 Input & output format
4.5 Computer application for library management
4.6 Dbase
4.7 Card box
4.8 CDS/ISIS
4.9 Reference materials
4.10 Materials required in catalogue department

5. Acquisition of Library Materials **(10 Marks)**

5.1 E-library: concept & practice
5.2 Acquisition of print materials

Section (B) - (40 Marks)

6. Personnel Management **(10 Marks)**

6.1 Job description
6.2 Manpower planning
6.3 Staff requirement
6.4 Qualities of library staff
6.5 Library administration & organization

7. Management Information System (MIS) **(10 Marks)**

7.1 Introduction, importance, evolution of MIS
7.2 Computer & MIS
7.3 Logical functions of MIS
7.4 Typical management of information system
7.5 Future of MIS

8. Management **(10 Marks)**

8.1 Motivation& morale
8.2 Decision making process
8.3 Leadership
8.4 Communication skills
8.5 Grievance handling
8.6 Record management
8.7 Team work

9. Hospitality **(10 Marks)**

9.1 Hospitality behavior
9.2 Personality, Grooming, Performance, Etiquette
9.3 Hospitality as service industry

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

द्वितीय पत्र				
पत्र	**विषय**	**खण्ड**	**अङ्कभार**	**विषयगत प्रश्न**
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	**(A)**	६०	६ प्रश्न × १० अङ्क = ६०
		(B)	४०	४ प्रश्न × १० अङ्क = ४०